

طاشينك
اشهر يومية غزيرة
صاحبها: هارون مامورليان: ازدير

TACHINK
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՎԵՑ.	ԵՄԻ.
ԻԶՄԻՐ	80	40	20 Ղ.Շ.
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ	80	40 Ղ.Շ.	
ԱՐՏԱՍԱՀԱՐԱՆ	25	13 Ձր.	

Նամակներ պէտք է ուղղել՝ Խմբագր. «ԴԱՇԻՆԿ»
Մամուլեան Տպարան — Բզմիր
Rédaction du journal Arménien «TACHINK»
Imp. Mamourian — Smyrne

Զի հրատարակուած ձեռագիրներ չեն վերադարձուիր

10 ՓԱՐԱ

ՅՈՒՍԱՅԱՍ ԿԻՃԱԿ

Ոճերներու զմեզակ կարաւաններ են որ կանցնին նորէն մեր զգաւոր գեղին զըլ-խէն: Անոնք վերջ գտնելիք չունին կարծես:

Գրեթէ օր չանցնէր որ Գաւառի խորհրէն Մուշէն, Սասունէն, Սեւանէն, Բաղնիքէն, Վանէն, Պիլիսէն ատաղնորդներ ու ատաղնորդական տեղապահներ նոր դէպքի մը, նոր սնարտի մը մը զուգը չի հաղորդին ինքնոյնին, երեսց վրայ ուշադրութիւն դարձուելու թախանձագին հըրաւաններով կրկնակի յանձնարարուած:

Սպաննութիւն, մահափորձ, անհետացում, աղբիւրներու բռնաբարում, հարսե-րու առեւանգում, բռնի խլամուցում, հոգիներու դրաւում, ցարդերու սպանալիք. ահա՛ ինչ որ Սահմանադրութենէն ապին զգաւոր հայ մամուլին արձանագրութեան բաժին է վիճակուել:

Եթէ երեք տարիներ ի վեր Հայաստանի զանազան գաւառներուն մէջ լուրի մնիլի տեղի ունեցած այս խուժուած ոճեր-ներուն զմեզակ ցանկը բունուել, Ատանա-յէն վերջ քանի՞ Ատանաներ ալ զեռ պիտի ունենայինք ողբալիք:

Իրաւ թէ անոք ոճերները քաղաքա-կան հանդամանք ու գործք չեն կրիր ի-րենց վրայ և թեկադրութիւններէ առաջ եկած չեն երկիր անոնք իրենց բնաւորու-թեամբ, բայց ատիկա իրաւունք չի՝ տար որ անոնք տեւական զոյգութեան մը իրա-ւունքն ստանային:

Հայկական վեց ճանաչողներու մէջ օր չանցնէր որ հինգուր ու տասնուր հայեր չըս-պաննուէին և ոճերգործները ազատ ու համարձակ չի պարտին այն գետններուն վրայ, ուր գործը ընկած՝ իրենց արեւին մէջ կը հանգան. և դեռ քարհուրելի կայ, յաճախ անմիջեան են որ կը ձեր բակաւունին: Մինչ անդին Միր-Մէջներ, Մուսա պէկեր ազատ իր պարտին և նորա-նոր խոզութեանց վայրազ յատակազծեր կործան պատուհասելու համար հայ մա-ղովորը:

Պատրիարքարանի թաղերները, հայ երեսփոխաններու գլխավորները պատուա-կան ցաւակցութիւններու ձեւական սրբո-քանութիւններ առ առաւելն առաջ կը բերին, այն քաղաքական պաշտօնատուն-ներու մէջ, որոնք գործի վրայ ըլլալ կը թուին ամէն անգամ որ գաւառացի հա-յուն ցաւերը սիրտ խլալացնող լալիան տիրացութեամբ մը մերկները անոնց առջև կը դնեն և ճար մը, զարման մը կը հա-ցեն ու անմիջական դարմանումի շտապը-ւած խոտուեցողութեամբ կը դառ-նան իրենց տեղերը: Մինչ անդին գաւա-ռի խորհրդէն իրենց սգաւոր աչքերը կեղ-րունին յառած իզո՛ւր կարգադրութիւննե-րու կրօնական ակնդէտ, հէ՛զ թշուառներ, անկողնակ թէ՛ կեղծորդ իրենցմով չէ որ կը զբաղի և գուցէ անգոր ալ է բան մը կարենալ ընելու, մանաւանդ հիմա, երբ ծայրագաւառներու մէջ պայթող փոթորիկ-ներ և Թուրքիոյ արտաքին յարաբերու-թեանց թնձուքուած վիճակը չի կրնար որչափ ալ անկեղծօրէն փափաքէր իրեն թողալով հայկական ցաւերն ամբողջու-համար հարկ եղած քայլերն առնելու՝ հան-դէպ անոնց, որոնք այդ զփառող ու տա-ռապած ցեղը կը մշտապատուհասեն:

Ժեմ-թէ՛ք կատալարութիւնը, ու-կայն, ուղղակի պատասխանատուութեան բաժին մը ունի հանդէպ հայկական ներկայ տառապանքին, անիկա կրնար ժամանա-

կին, նախ քան իր արտաքին յարաբերու-թիւններուն կենտրոնը, ներքին խիստ քաղաքականութեամբ մը ղեկավար ընել ա՛յն վայրագ ձեռքերը, որմէ իբր թէ ըզ-գուշացաւ՝ ցեղերու մէջ ներքին կոխի մը դուռ չբանալու ղեկավարութեամբ, սահ-մանադրութիւնը ներքին գաւառներու մէջ հզօրացնել անմիջապէս վերջ խոյանալով երկրին ներքին թշնամիներու գլխին, հա-չի՛ւ մը, որ եթէ սխալ ալ եղած չըլլար իսկ, վտանգաւոր էր հայ ցեղին գոյութեան հանդէպ, որովհետեւ ամենէն աւելի անոր վտանգը կողերուն վրայ էր որ պիտի կո-տորուէր գոնէ մեր հարեան քրթական վայրենութեան տէգն ու նիզակը:

Իսկ հիմա, երբ արտաքին բարդու-թիւններ իր աչքը բանալ չեն կարող տալ երկրին ներքին անհրաժեշտութիւններով զբաղելու, որովհետեւ գործը գործէն ան-ցած ըլլալով անկարելի ալ է ներքին գա-ւառներու մէջ ծնունդ առնող յետադի-մական և հակառակմանադրական խոր-տուեցողութիւններ, հիտ խեղդել, և քրթական ան-զոյսութիւնները, երբ երկրին ներքին պահպանութեանը համար իր ձեռքին տակ տրամադրելի ունեցած ղեկավարական լա-ւագոյն ոյժերը ստիպուած է ծայրագա-ւառներու խրտուեցողութեամբ զսպելու համար քաջիկ տանիկ հոն, ուր պէտքեր կայ, և դատարար պահել ներսը՝ Անտառներ, ուր նոյնպէս պէտքեր կայ, ահա հոն է որ կրնէ իր հաշիւներուն ամենէն ձախողը, որով-հետեւ ծայրագաւառները ձեռքէ չի հա-նելու զհողութիւնները կրնան իրեն ներ-քին գաւառներու ձեռքէ ելլելու վիճակի մը մատնուելուն ծնունդ տալ: Հայր չի՛ կարող այլևս մէջն-թիւրք քաղաքա-կանութեան համար ինքզինք զոհարել, եթէ գործելու ընթացքը այսպէս շարու-նալուի. անիկա բռնի և արդարօրէն պի-տի ստիպուի ամէն դէպք ինքնապաշտպա-նութեան կոխը մղելու համար ծառանալ օր մը և զիմէ իր մերձաւոր անցեալի կեանքին... քանի որ ուրիշ ելք չի մնար իրեն...:

Բացորոշ է թէ՛ Ոսմանեան արդի կա-ռավարութիւնը օսմանցի խաղաղասէր քաղաքացիներու կեանքն ու գոյքը ներ-քին թշնամիներէ պահպանելու համար զեռ չունի հարկ եղած ներքին ոյժը: Գոնէ այս պարագային ան թողալով իր տանջուող հասարակութիւններուն տա՛լ ինքնապաշտ պահպանութեան ղեկավար, միջոցներ, և ո՛չ թէ անոր ձեռքը կապելու Ահա՛ թէ մեր Պատ-րիարքարանն ու հայ Մէջները յիտ այսու բացօթե խոտերով ինչ գզացնելու են արդի կառավարութեան ա՛յն պարա-պային, երբ այլևս կը համոզուին թէ՛ ար-դի կառավարութիւնը, թէ և սրտանց կու-ղէ մեր ցաւելուան վերջակէտ մը զնել, բայց չի՛ ալ կրնար. և. այն ատեն թո՛ղ մեր ձեռնադրութիւնը լուծուի մեր ձեռքով գոնէ կատարուի... քանի որ ուրիշ միջոց չի՛ մնար:

Կա՛յ միջոց մը. կտրուի՛լ Բայց կ'ան-դիտանա՛ր թէ ինչո՞ւ գործադրել կ'զգու-չանայ արդի կառավարութիւնը. քոռոտի, տարապիկ միջոցն է այդ. կարճ ու կրո-րուէլ, պատուհասել կեանքը անոնց, ո-րոնք խաղաղ քաղաքացիներու կեանքը կը պատուհասեն:

Կա՛յ արդական վայրենութեանց վերջ-գնող ամենավերջին միջոցը: Քանի մը ցե-ղապետներ, քանի մը Միր Մէջներ, քանի մը Մուսա պէկեր ճոճել կախաղանի վր-րայ, ահա՛ ինչ որ վերջակէտ պիտի գնէ քրթական խոզութեանց:

Հոն, ուր որ կը տիրէ անիկանու-թիւնը, քաղաքէ քաղաք չըլցնող չար-

ժական կախաղանն է որ ո՛չ միայն թեւա-դրել է, այլ և յանձնարարել:

Եւ չկայ երկիր մը, որ կախաղանի ա-ւելի՛ պէտք ունենայ, քան Ոսմանեան հայրենիքին այն մասերը ուր կը գործուին դեռ վանտալականութիւններ, հոգ չէ թէ զանոնք գործողները ըլլան քիւրտ թէ թիւրք:

Կախաղան՝ կեանքը պատուհասողնե-րուն կեանքին...
Ա. Վ. Ո.

ՊԱՏԱՍԻԱՆ ՄԵ ՊԱՅԹԱՆԵԱՆ ՎԱՐԳԱՅԵՏԻՆ

Զենք գիտեր ինչ չի նպատակնե-րէ մշուած Ամերիկայէն Գաֆթանեան վարդապետ ժամանակէ մ'ի վեր Պօլսոյ կեղծորդ անհանդիստ կընէր, որպէսզի Մուշեղ Սրբազանը Ամերիկայէն օր ա-ռաջ հետաքուտուէր ճար մը խորհուի: Մուշեղ Սրբազանի կողմէն Ազգին մէջ գրուած յետադայ պատասխանը բա-ւական լայն կը արեւ և տեղի կուտայ կարծելու թէ իր վեղարակցի կրտսեր եղբոր փոքին ցարը ուրիշ բան չէ, բայց եթէ հացի կոխին երկիւղը որ-մէ բռնուած ըլլալ կը կարծուի Գաֆ-թանեան վարդապետ: Մուշեղ Սրբա-զանի յետադայ պատասխանը շատ-չան ապուստ մ'է իր կուսակից եղբայ-րակցին երեսին, բայց տեսնելք պիտի այդ երեսը կարմրել գիտնայ:

Հող, Պօղոս Վրդ, Գաֆթանեան, երէկ ստացա՛յ Զեռ Մայիս 17 թուակիր նամակը, որով ինձի կը հաղորդէիք Նիւ-Եորք գումարուած կրօնական ժողովի մը որոշումները ի մասին Ամերիկայ եկող և-կեղեցականներու: Եստ ուրախ եմ, որ իմ Ամերիկայ ներկայութիւնու բաւարար պատճառ մը կ'ըցաւ ըլլալ կրօն. ժողով մը գումարելու. երբ տարիներ ի վեր Ամե-րիկայայ գաղութին ազգային, կրօնական և ընկերական ա՛յնքան ուղեքները անբա-ւական եղած էին իրենց տեղէն չարմու-Ամերիկայայ հովիւները և կ'ամ գանդիք ի-րարու մօտ բերելու կարեւոր և լուրջ խոր-հրդակցութիւններու համար: Կ'երեւի, թէ իմ ներկայութիւնու ալ անբաւական պիտի ըլլար այդ հրաշքը գործել տալու, եթէ հայուական մտասկեռում մը մեծագոյն զոհապատճառը չ'ըլլար այդ գումարու-մին...:

Կրնայք վստահ ըլլալ. թէ միշտ պատ-րաստ գտնուած եմ հնազանդելու այն հրահանգներուն, որոշումներուն և տնօրէ-նութիւններուն, որոնք Հայկական եկեղե-ցիկ եղին կը լուրին: Պիտի արհամարհէի մէկը, որ Հայկ. եկեղեցիի սահմանադրա-կան սկզբունքներուն հակառակելու կամ գանդիք բռնարարելու տրամադրութիւնը ունենար:

Երեւե՛ք, որ ամեն բանէ առաջ բուն, թէ Զեռ նախագահութեամբ կազմուած կրօն. ժողովի որոշումները այդ ուղին և Ոսմանադրական սկզբունքներէն շատ հեռի էին, և անգամ մըն ալ պաշտօնա-պէս և հանդիսաւորապէս կը հաստատուէին Ապրիլ 2 թիւ հրաժարագրի սա տողերը. թէ «Ամերիկայայ հոգեւորականները հիմնու-մին գ-ւորի կը գտնուին իրենց կոչումին արժանաւորութեան, կարողութեան և բարոյական պատասխանատուութեան ու-րիշ»:

Որպէսզի գու՛ք ալ համոզուիք այս ի-րողութեան և կրօն. ժողովի տուած ո-րոշումներուն Ոսմանադրական ողբէ հե-

ՏՕՔ. ՏԻԳՐԱՆ ՍՊԱՐԴԱԼԻ

Տօք. Տիգրան Սպարապէի Իզմիրի քը-միական դասուն ամենէ կարկառուն դիւ-բը, ինչպէս յայտնի է Իզմիրի հասարակու-թեան, դասակարգումը (clinique) հասա-սած է Հայկական քաղաքին վերի յարկը, ուր կ'ընդունի հիւանդներ եւ կը կասարհ ամեն տեսակ վիրաբուժական գործողու-թիւններ:

Տօք. Տիգրան Սպարապէի այցելել շաբաթը պիտի կրնան գեմել զինք կա-նուաւորապէս ամեն օր առաւօտ 9—12.30 և 4. և. Ժ. 3.30—5.30 իր ֆիլիքը:
25—6

ուր ըլլալուն, թուեմ թերութիւններէ մէկ քանին:

1. — Կրօն. ժողովը ընտրուած է այն երեսին, ժողովին, ուրիշ ևս առաջնորդ ընտրուեցաւ: Արդ, որչափ ատեն իմ հը-րաժարական չ'ներկայացնէք կա՛մ Ամե-րիկայայ երեսին, ժողովին և կա՛մ անկէ ընտրուած Գաւ. կեղ. Վարդ. Կախաղան, և պաշտօնական որոշումով մը, չ'ընդունիք իմ հրաժարական, այդ պաշտօնական-ձե-ւակերպական գործողութիւնը կատարել առաջ կը մնամ ընտրուած Ատաղնորդ Ա-մերիկայի հայութեան, նոյն իսկ հակառակ վերջնապէս հրաժարած ըլլալու: Եւ այդ պաշտօնական գործողութիւնը կատարել առաջ երեսին, ժողովի ստորագրու ո՛ւ է ժողով իրաւասութեան չ'ունի, ըստ սահ-մանադրական օրինաց, իմ մասին նոր ո-րոշում մը տալու: Իսկ եթէ երեք կրօն. ժողովը իր վարմունքով ուրանալ կ'ուղե-րեսին, ժողովի գերագոյն իրաւասութիւ-նը, ատով իսկ կրօն. ժողովը իր գոյու-թեան իրաւունքը ջնջած կ'ըլլայ: Ուրե-մըն, հաճեցէք «ձագերիք անպատահու-թեանց պատասխանատուութիւնը» ուրիշ-ներու վրայ նետել առաջ ինքզինքնիդ գերծ կացուցանել այդ պատասխանատու-ւթեանէն, հպատակելով Ոսմանադրական սկզբունքներուն, որով սեր եկեղեցին կը կատարարուի:

2. — Է. Եկեղեցին իր կազմական վար-չական և նոյն իսկ դաւանական տեսակէ-տով հիմնովին կ'տարբերի կաթոլիկ եկեղե-ցիէն, որուն մէջ մեծաք. և կը մնայ ժո-ղովրդապետական տիպար եկեղեցի մը: Կաթոլիկ եկեղեցիին մէջ կրօնաւոր մը, կրօն. ժողով մը կրնան որոշել և տնօրէ-նել ինչ որ ուզեն: Հայ եկեղեցին ինքզին-քը վեր պահած է կղերականութեան այդ կամայականութիւնը, և. կաղական, վար-չական և նոյն իսկ դաւանական ու և է խըն-դիր կարգադրած է իւրան ժողովներով: Պրպտիցէք Հայ եկեղեցիի ժողովներուն պատմութիւնը ու չաղրութեամբ հետեւեցէք օրուան ազգային ժողովներու գործառ-նութեանը, և պիտի համոզուիք այս ճըլ-մարտութեան: Այս պատճառով էր, որ Պօլսոյ Պատրիարքութիւնը քանի մը տարի առաջ պաշտօնական չըջարեւակաւում մը յայտարարեց, թէ Ոսմանադրական սկզբ-րութեանցով կազմուած կրօն. ժողովներու որոշումները այն ատեն միայն գործադրելի են, երբ անոնք իւրան ժողովներէ անցած և վտերացուած են: Արդ, եթէ չէք ու-ղիւր բռնարարել Հայ եկեղեցիին սկզբունք-ները, որոնք ա՛յնքան նուիրական են և բարձր քան ու է անհատ, ըլլալ զարմ որ թէ ընկել, քան ո՛ւ է մ. Վրդ. ըլլալ կրօ-նական թէ քաղաքական, եթէ չէք ուղեք Զեռ կրօնական համոզութիւնը, և վար-չական ըմբռնութիւնը մէջ կասկածելի նկատուի յայս Հայ եկեղեցիի գաւառնե-րուն, եթէ չէք ուղեք կրօն. ժողովը իր

գործառնություններն ունենալով և անոր վրայ հրապարակելով անհրաժեշտ ժողովուրդի մը արդար զիջումները հան-
ցէք Ձեր որոշումները օրինապէս գործա-
դրելի ընել տալու համար վաւերացնել
զանոնք Գաւ. Վարչութեան կողմէ, և
ախտահարութիւնները անոր գործա-
դրութիւնը, քանի որ անոնք հանրային—
ժողովրդական ընդմիջումներն Ապա թէ ոչ
խորհիլ պիտի տաք, թէ անհատական կամ
ժողովական հանգամանքի տակ իրեն նոր
ոմն թէրգեան կ'ուզէք Հայ ժողովուրդին
զարաւոր իրաւունքները բռնաբարել, և
անտեսել անոր իրաւատէրի կամքը:

3.— Կը գրէք, թէ ոչ էջմիածինէն և
ոչ ալ Պոլսոյ Ազգ. Պատրիարքարանէն
երկուող մը գրուած է ինծի համար, և այդ
պարագան կ'ուզէք հակափաստ քննարկել:
Այս կերպ խորհողութիւն մը անուշիկ ըմ-
բոնումի մը և լուրջ հոգեբանութեան մը
պակասին արդիւնքն է կը կարծեմ, մա-
նաւանդ իմ Ամերիկա գաղէս վեց ամիս
վերջը, որու ընթացքին կրճ. ժողովիդ
ամեն մէկ անդամը, բացի մէկէն, քանիցս
սպասաւորած է իմ հոգևոր պաշտամունք-
ներու և Դուք իսկ եղած էք քանի մը
հոգաբարձութիւններու հրաւիրագիրները
ինծի դրողը: Կը զարմանամ, թէ ինչու
այդքան յապաղում, ու մանաւանդ ինչու
այդքան պակաս տրամաբանական ոգիմտու-
թեան լուրջութիւն մը չարաչար գործածելու
համար: Երբ ևս ինքնապատէն Եւրոպոյ կը
մեկնէի Պոլսոյ Պատրիարքարանը միասնայի
և Անգղիոյ հովիւներուն յանձնարարական
կարևոր հետազոտիւններ կուտար իմ մասին:
Նոյնը պիտի ընէր անշուշտ, եթէ գիտցած
ըլլար, թէ օր մը պատահութիւնը պիտի
ունենայի Ամերիկա ալ գալու: Եւ կրճ.
ժողովիդ չարամիտ անիրաւութիւն մը ը-
րած կ'ըլլայ այդ լուրջութիւնը, իր կամիւն-
ւածութիւն, իր շահուն և հասնեմտ մեկնելով
մինչդեռ այդ լուրջութիւնը ի նպատակ ինծի է
աւելի ու կը մնայ, քանի որ էջմիածին և
Պոլսոյ գիտեն, թէ ևս Ամերիկա կը զանուիս:
Բաց աստի կրճ. ժողովիդ այս մասին ո՛ր
է որոշում տալէ առաջ պարտաւոր էր և
է՛, իր անբանաւոր և թափառաբան կասկած-
ները փարատելու համար դիմում ընել առ
որ անկն մը, և լուսաբանութիւններ ու-
ղել, բան մը, զոր էջք ըրած: Վստահ և
զիք, թէ այս ինչորոյն մէջ իմ անձն էջ՝
որ նկատել կ'առնուած, ալ Հայ Եկեղեցիին
ժառանգութեան ուխտած և Ձեռք բարձրա-
գոյն աստիճանի պատկանող Հայ եկեղե-
ցական պաշտօնէութեան մը պատիւը:

Դալով հրապարակային հարցումները
անպատասխանի թողուելու պարագային,
զանց կ'ընեմ այդ մասին գրել, ավարտա-
լով միայն կրճ. ժողովիդ մտայնութեանը
վրայ, որ կրցած է պաշտօնապէս իջնել
մինչև անանուն և անպատասխանատու
հարցասէրներու մակարդակը, այդպէսով
կրճ. ժողովի մը անունն և լրջութիւնն
ալ մոռոնալ:

Կրճ. ժողովիդ թող վստահ ըլլայ մի-

անգամ ընդ միշտ, թէ ևս անհատաւորայց
չեմ եղած ընտել ժողովուրդին, ո՛ր և է
եկեղեցական պաշտամունքի համար: Լա-
ւազոյն միջոցը, եթէ կ'ուզէք, ինծի եղած
հրաւիրութիւնն վերջ մը տալու ուրիշ բուն
չէ եթէ ոչ աշխատել զոհաբերութեամբ Ս-
մերիկահայուն կրօնական-հ. գե. օր պէտքե-
րուն, Տիրօք խօսքը քարոզել վրեմերէն,
ու բաւարարապէս հովուելով միտքաբու-
թեան կարօտ ժողովուրդը: Եւ ևս Հայ
Եկեղեցիի ուխտած Եպիսկոպոսի հանգա-
մանքովս կ'աղօթեմ, որ Տէրը Ձեզի ամե-
նայ պարգևէ հովուելու, միտքաբուելու և
քարոզելու այդ կարողութիւնը, և այդ-
պէսով իմ ներկայութիւնս անշուշտ
ընելու Ամերիկայի մէջ: Այդպէսով է, որ
Հայ հովիւը և կրճ. ժողովիդ օգտակար
պիտի կրնայ ըլլալ Ամերիկահայուն: Այս-
պէսով է, որ ժողովուրդը պիտի գնահա-
տէ՝, օրիշ և յարգէ՝ իր հովիւները, և
պէտք պիտի չգտայ ուրիշներէ լուրս և
միտքաբուելու:

Եւ կը յուսամ, որ Դուք ալ այսպէս
կ'ընէք, գոնէ ասկէ վերջ:

Մեամ ողջունելու

ՄԱՐԿԵՆ ԵՊԻՍԿՈՍ

ԵՐՈՒՍԱԿԵՆ ԶՈՒՐԶ

ԴԱՆԻԷԼ ՏԵՂԱՊՈՒՆ ԿԸ ՏԱՊԼԵԿԻ

Երուսաղէմի Տեղապահը վերջապէս հը-
րապարակ կ'իջնէ և փոխանակ իրեն զէմ
եղած փաստացի ամբաստանութիւններն
մէկիկ մէկիկ հերքելու կ'արձակի իրեն
կարգաւից, բայց բարեբաղդարար, իրեն
հետ ունէ կերպով անբաղդատելի բարձ-
րաստիճան եկեղեցականի մը վրայ:

Եկեղեցական մը՝ որ բացի քանի մը
աննշան տեղեկութիւններէ բնաւ չուզեց
երուսաղէմի անցուղործներու վրայ ման-
րաման տեղեկութիւններ հաղորդել, այս
պարագան կրնայ հաստատել նաև նախորդ
կեղծ. վարչութեան անդամներէ Սարգիս
Սուրբէնի, որ հակառակ Տեղապահ Սրբա-
զանի ուղղած կարգ մը հարցումներու,
չկրցաւ երկար բաղադրութիւններ ստա-
նալ:

Մեր բոլոր ստացած և ի ձեռին ունե-
ցած տեղեկութիւնները եկած են Երուսա-
ղէմէ և հետզհետէ կը հասնին:

Ողորմուկ և սրտածմիկ ազատաւոր բո-
ղոքագիր մը ուղղած է վարչութեան և
փոխանակ ինքզինք արդարացնելու, իր
աղտոտութիւնները կը ջանայ ուրիշներու
ալ փոխանցել: Տեղապահը, տիմար տե-
սակէտ, բայց ատկից աւելի խնայելի ժեւս
մը չէր սղախուել Դանիէլ կուլուած ողոր-
մելէ մը որ ոչ մտածելու կարողութիւն
ունի: և ոչ ալ գործելու կամք:

«Դանիէլ» հրատարակութիւններն
«ստեղծութիւններ և նպատակաւոր խելա-
թիւրութիւններ» կ'անուանէ, ասով ամէն պա-

ստիւսան տուած կը կարծէ Դանիէլ Տե-
ղապահ, մինչդեռ «Դանիէլ» հրատարա-
կածները կան ու կը մնան և զեռ մէկիկ
մէկիկ հերքուեցան, և ինչպէս հերքուէին
քանի որ իրականութիւններ, հիմարու-
թիւններ են, ու ժառանգութեամբ անհատա-
ւոր և վատ երացուած:

Տեղապահ Եպիսկոպոս Սրբապահ
գիրը անցնել օր հրատարակեցինք, հե-
տըզհետէ միւսներն ալ պիտի հրատարա-
կենք, նմանապէս պիտի հրատարակուի
Տեղապահ Սրբապահի պատրաստած հաշիւ-
ներն և իր պաշտօնավարութեան ժամա-
նակի հաշիւներու մասին, հակառակ Դա-
նիէլի և անոր կ. Պոլսոյ համակիրներուն
փափաքին, որոնք «Դանիէլ»-ի առաջին
անգամ ըրած յայտնութիւնները հազիւ
կարդացած Պոլսոյ մէջ, ինքզինքներն կը
հերքէին սապէս հեռագիր մը քաշել:

Դուրս-գարու 17 Ապրիլ

Երուսաղէմի մասին հրատարակութիւն-
ները յաղորդուցիք, սպասեցիք հրահանգի:
Ստորագրութիւն
(Անընթեռնելի)

Այդ հրահանգը !!! զեռ չհասաւ, և
ինչպէս հասնէր, ո՛վ, պիտի յանդգնէր մե-
զի հրահանգ զրկելու կամ մեր բռնելիք
ուղղութիւնը սորվեցնելու, այսքան ալ
վրան բաց հետազոտ մը տեսած էք ըն-
թեքցողներ, որու հեղինակը կամ հեղինակ-
ները չեն համարձակուի երևնալու և իրենց
եղած հետազոտի համար բացատրութիւն-
ներ և արդարացումներ տալու:

Բայց զարմանալի ոչինչ կայ այս ամե-
նուն մէջ, ըստ սովորութեան մեր ամէն
խնդիրներն, ամէն գործերը անուշ ա՛լ
կապուած քաղաքականութեան հետեւած
ներն են: Ի՞նչ քաղաք, կ'ներենք Դանիէլի
մը որ Երուսաղէմի Տեղապահ ըլլայ, Դա-
նիէլ վարդապետի մը՝ որ լուսաւորապէս
կարգուի, կեղծութիւններ վարչութեան մը
որ օրհրով, ամիսներով և տարիներով
ձգձգէ կենսական խնդիրներն և արժատա-
կուն դարման մը չխորհի, որ իր քիթի տակ
թող տայ արժանաւոր եկեղեցականներն,
առանց զանոնք մոռնի ընելու, մոռոնալու,
նախատելու, ասոնք ամենքն ալ ներկի
կ'ամբարտեան, հետեւապէս զարմանալի
բան մը չէ, երբոր Դանիէլի մը ողորմելու-
թիւնը համոզումը չեն գոյացնել, մասնա-
ւոր հաշիւներ ունին, անտարադրայ, և
աչք կ'զոցեն հոգ չէ թէ վստահ զէպի կոր-
ծանում առաջնորդուի:

«Դանիէլ» անծի հետ գործ չունի, այլ
զէպքեր և խորհուրդները զրոյն է մէջտեղ,
եթէ կրնան թող հէքքն զանոնք, Դանիէլ
Տեղապահ ուղղած լեզուապարութիւնները
կրնայ ընել, կարևորութիւն չունի մեզի
համար, իր ըրած ծախսերն, իր ընթաց-
քը իր գործերն պատկերացուցնելին:

Դալով հանգուցած Պատրիարքի կող-
մէ «Դանիէլ»-ի զրկուած 7 1/2 ֆր. սոկին
զաղտնի բան մը չէ, մոռցուած մէջտեղ

ձգուած հաշիւեցոյց մըն ալ չկայ, այլ
պարզ բան մըն է և իրեն խոշոր յայտնու-
թիւն մը կամ նպաստաւորութեամբ չենթադ-
րեր, այդ ենթադրութիւնը Դանիէլի մը
խելապատիկին մէջ միայն մեծակ համե-
մատութիւն մը կրնայ ստանալ, Հանգուց-
եալ Պատրիարքի փափաքին համեմատ
8 տարեկան «Դանիէլ» զրկած ենք և կը
զրկենք առանց նուիրատուին անունը
տալու, իր յայտնած փափաքին համեմատ
հետեւաշինելու: 1 հատ իրեն, 1 հատ ժառ.
վարժարանի, 2 հատ Երուսաղէմի մէջմէկ
միարանի, 1 հատ Երզրումի Ազգ. վար-
ժարանի, 1 հատ Երզնկայի Ազգ. վար-
ժարանի, 1 հատ Կեսաբիոյ Ա. կ. վան-
քին, 1 հատ Մէրսինի որբանոցին, հաս-
կրցա՞ք, Դանիէլ Սրբապահ:

Բայց Դանիէլ Տեղապահ, հակառակ եւ-
պիսկոպոս և Արքեպիսկոպոս ըլլալուն, չը
կրնար ըմբռնել այս ամէնն, միտքը բը-
թացած է ֆոնտայապատեմ բարդութիւն-
ներով, որոնք անպատկառօքն մէկ գրով
սուտ են կը գուշ, մինչդեռ երբ «Դանիէլ»-ը
ստանալով այդ յայտնութիւնը կը կարդայ,
կը փոքրի ինքզինքն կ'ենէ և կ'սկսի է-
տիրնէի իր ծանօթներն ամբաստանելու,
զանոնք ապերախտ անուանելով, որ իր
այս զաղտնիքը երևան հանած են, այս
ալ սուտ է ո՛վ երանելիդ Դանիէլ Տեղա-
պահ:

Դանիէլ Տեղապահը կ'անհնաւոր իզմի-
րի մէջ իրեն Պատրիարքական Տեղապահ
իր պաշտօնավարութեանէն, Դիտենք իր
կարողութիւններն, «Եփեսոսի մէջտեղիմ
քի», իր միջակութիւնը, և այս մասին
պատեհ տոթիւ մը կ'անդրադառնանք:

ՀԱՆՈՒՄԱՆ «ՅՈՒՆՏԱՐ»

Ս. Ռ. Կուսակցութեան Ամերիկայի
Նահանգային Վարչութիւնը Հալաճեան որ-
բերու համար բացած «Յոստ» գումարը,
հարիւր Օսմ. Լակի, չէքով մը զրկած է նոյն
«Յոստ» գումարակա Տիար Հրոնտ Պա-
քճեանի ի պարտ ու պատշաճ տնօրինու-
թիւն, արդէն ի պահ գտնուած գումար-
ներուն հետ:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգ. կառուածներէն Առաջնորդարանի
զիմացը գտնուող Շահին խանը յառաջիկայ
Յուլիսի սկիզբէն վարձու պիտի տրուի,
պայմանները հասկնալ ու վարձել փափա-
քողք կը հրաւիրուին դիմել բացի կիրա-
կի ամէն օր ժամը 9-12 և Կ. Ե. ժամը
3-4 Ազգային Առաջնորդարան:

ԱԶԳ. ԳՍԱՍՍ. ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

ՏԵՂԱՊՈՒՆ ԵՊԻՍԿՈՍ

(Կնիք)

Լօրենսի և շրջակայներու քերթիս գոր-
ծակարգ և Տիար Դաւապար Պոյաճեանի,
որու կրնան դիմել քաճակողագրութեան
համար:

ՏԱՆՋԱՆՔՆԵՐ

(ՎԵՊԱԿ)

Թաթար սուրը հայաբնակ գիւղերէն
կ'աւել հայութիւնը, այլ ևս լուսահատու-
թիւնը կը ծանրանայ հալածուածներուն
վրայ:

Միակ ապաւինութեան վայր՝ կը մնայ
մինաստանը:

Ուխտատեղին՝ հայուն արքայութեան
դուռն է, եթէ ճակատագրական է մահը,
կ'ընտրել այդ վայրէն անցնել յաւիտենա-
կան կայանը:

Շամբորդներէն ողջ մնացողները, հա-
մախոքուած էին Յովհաննէս վանական
վարդապետի մինաստանին մէջ:
Սա իր տարւածն աստուածաբան մար-
դըն էր, իր ջանքով կը ծաղկեցնէր միա-
բանական կեանքը, ունէր մինաստան մը,
Լորուտ գիւղին զիմաց՝ Տաւուշ բերդին
հարաւային կողմը: Այնտեղ ժայռի մը մէջ՝
փորած էր իր փապարը, ուր կը ճգնէր,
այնտեղ հաստատած էր փաթիլի ուխտա-
տեղի մը, ուր քարայրին մէջ ունէր փոք-
րիկ եղեղեղի մը, և հոն առանձնացած ու
զաղտնի կը բնակէր:

Առանձնութիւնը վերացական կեանքու-
վը հաճելի է, բայց այդ անհատական օ-

գուտը միայն մտածել է. մեր նախնի վար-
դապետները՝ իրենց այդ ճշմարտի կեան-
քին մէջ, ուղղած են մտածել նաև հանրու-
թիւնը: Մտաւորական պարասլուծը, զըր-
բերութեան մէջ պարիլը՝ հասարակութեան մտո-
քին անուշ պատարաստել է. Ս. Միսրո-
պէն սկսեալ, մեր միաբանները ուղղած են
խաչ ու գրիչ իրենց սնարէն չի հեռացնել:
Վանական Յովհաննէս վարդապետ կրօնա-
ւորի և մասնորակների օրինակը կ'ըլլար:
Իր մենատոտանին մէջ կը հաւաքէր շատ
զրքեր, հմտանալով գիտութեանց, ամէն
կողմէն իրեն կը դիմէին լուսաւորուելու
համար:

Սակայն իր ճշմարտի քարայրը իրեն
փոքր կուգայ, վասն զի աշակերտները կը
բազմանան: Լեռան գագաթէն վար կ'իջնէ
և ստորոտին վրայ կը շինէ եկեղեցի և
սրահալոյստներուն և ուսանողներուն հա-
մար առանձին սենեակներ, և ինքն ալ
հոն կը բնակի: Չորս կողմէն պարիսպներ
կազմած էին բնական ժայռերը, միջավայ-
րը կարկի էր համարել անառիկ բերդ մը:
Հայապետին նման վայրեր քան ունէր,
սակայն թնամին իր անարիւր ուժով,
ստեղծելով կը փշրէր Հայաստանի սարերը
և լեռները:

Կարգը եկած էր վանական վարդապե-
տին մինաստանին: Մուրա-նուին իր բա-
նակով այդ մենաստանին չուրջը կը զնգե-

րի: Թաթարը կը պաշարէ ճշմարտներուն
այդ խաղաղ օթեանը, ուր խնդուած
հալածական հայութիւնը այլևս կը համոզ
ուի որ պէտք է զոհարելու Քրիստոսի
սուրբ խաչին համար:

Կ'երկարի պաշարումը, կը պակսի ջու-
րը, կը պակսի հացը, սով ու ծարաւ ան-
տանելիօրէն կը տանջեն հասարակութիւնը:
Մենաստանին ամբարանոցները բոլոր
բովն զատարկուած, ջրհորները ցամաքած,
արտերը չորցած, մարդերը այրած, յու-
սահատութիւնը սարսափելիօրէն կը փոփ
ամենուն սրտին վրայ:

Ծծկեր մանուկներ իրենց մօր ստիճքէն
կախուած կը մնան, մայրերու կաթը հա-
տած, երաններուն արիւնը կը խմեն ի-
րենց գառնուկներուն: Եւ մէկ քանի մայ-
րեր որդիսիրութեան զոհ կ'ըլլան, անար-
իւն անչնչացած գետին կը փռուին, և
ուրիշ փոքր մանուկներ՝ լաթի ու փայտի
կտորներ կը ծամեն, ու անօթութիւնը կը
հարուածէ, ծանոթախտի պէս կը սպաննէ
տիարները և ծնրերը: Մարաւոքները գետին
փռուած, մզմանալէն իրենց տագնապներով
ստատուուն կը տառապին, կը փորեն զե-
տինը և թաց հող կը վնասեն որ անոր
լեզուին հպելով ծարուսին մէկ քիչ յա-
գեցնեն:

Մուրա-նուին այդ տառապողներուն
աչքին առջև անշուրճ տեսարաններ կը

սարքէ: Ան վճռած էր սրբապղծել Հայաս-
տանի տաճարները, Շամբորի մէջ այդ
փափաքը չի կրցաւ կատարել: Հիմայ
այլևս ժամանակն էր: Բոլոր գիւղերը
ընդարձակ դաշտի մը վրայ չարիկ ուստայ,
զանոնք կը չըլլապատին թաթար գիւղերու-
ները, ամէնն ալ գետին ծաղկապատիկ կը
նստին. ժամանակին լուսած էին Մուրա
նուինի խովուած ծրագրած դարանակալու-
թիւնները, բնական է որ դարձնալ խեղճ
հայութիւնն իր արիւնով պիտի զուարճա-
ցնէր թաթար գաղանները: Բարձրագիւր
ըլլան վրայ կը փռուին պարսկական յար-
գի կապիւրները, զօրապետներ, հրամա-
նատարներ և աւագանին՝ անոնց վրայ
կը բազմին, անոնց կեղծոյնը կը բարձրա-
նայ բանակին վահապետ Մուրա նուինի
վրանը ամբողջովն ոսկեշող սնդուա՞ն. փո-
ղերը կը հնչեն, խուժանը բարձրադա՞ն
զրդեցուցիչ հրճուանքի ձայն մը կը ձգէ:
որուն արձագանքը կ'երկարի լեռներու
չղթայններէն՝ մինչև հորիզոն անհրաժեշտ:
Վահապետը ուսում փափուկ արձանը
վրայ նստած առնէ, անգամ մըն ալ կը
հնչէ փողը և ամբողջ բանակները ձեռնա-
մած, Ալեքանդր կ'աղթեն, լուրջութեան մէջ
մահնակայն մրմունջի մեղմ ձայնը ծփուն
կը ծածանի:

Աղօթքն վերջը, դարձեալ ամբոխա-
յին միտք մը կը տիւրէ ամբողջ բանակնե-

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՈՒՐԲԱԹ գիշեր Գաղղզ տեղի ունեցած աւաղակային զէպին համար, որուն մասին պրած էինք նախընթաց օր, Տէնիզիի Միւթէսարը մի և նոյն տեղը երթալով ձերբակալել տուաւ. երկու կասկածի թուրքեր որոնք հարցաքննութեան պահուն խոստովանեցան իրենց արարքը: Ձերբակալեալներուն խոստովանութեանը վրայ իրենց գողտնալմագոյց Սիւլէյմանի տանը բակին մէջ գտնուեցան մարմինի զէնք մը և 50 մէճիաթէ: Այս աւաղակներն իրենց ուրիշ ընկերներն ալ ցոյց տուին որոնք կը հետապնդուին:

ԿիւրԱկի գիշեր վայրագ սպանութիւն մը, որուն թէ՛ հերոսն և թէ՛ զոհը երկու հայ պատանիներն էին, Մօրթաքիի փողոցը տեղի ունեցաւ հետեւեալ պարագաներու տակ:

Երկու հայ պատանիներն, Օննիկ Պոյաճի 16 տարեկան և Ստեփան Սէվլի 14 տարեկան, հակառակ իրենց փոքրիկ հասակին, երկուքն ալ խնկի ալիք կը սիրէին գեղանի հայ աղջիկ մը, որուն համար շատ անգամ կուռած էին իրարու հետ:

Վերջին օրերը սակայն կուռականորդ, գեղեցիկ հայուհին, նախապատուութիւն ցոյց տուած էր աւելի երիտասարդին, բան մը որ խելացիոր ըրած էր Օննիկ Պոյաճին ուստի վերջինս որոշեց մեղքներ իր հակառակորդը Սեւլի երէկ դաշտին մը առնելով կը փնտրէր իր հակառակորդը, որուն վերջապէս ժամը 10ին միջոցները հանդիպեցաւ Մօրթաքի փողոցը Պաթիճա սրճարանին ետեւը:

Երկու սիրարորոք պատանիներն իրենց մէջ քանի մը բառեր փոխանակելէն յետոյ Օննիկ պատեանէն քաշեց դաշտին և միւսը տարաբաղ Սէվլին կոկորդը, յետոյ վար նետելով դաշտը փախուստի գիմեց, երբ միւս կողմէ մահացու կերպով վերադարձաւ պատանին գետին ինկաւ կիսամահ վիճակի մէջ:

Հայ կին մը որ այն միջոցին լսեց ձայները փութեց և փախչող ոճրագործը հետապնդելով կրցաւ ձերբակալել և յանձնել ոստիկանութեան որ փութեցած էր սփռին վայրը:

Տարբախտ զոհը անգղայ վիճակի մէջ փոխադրուեցաւ Օսմ. հիւանդանոցն ուր պահ մը վերջ իր հոգին աւանդեց, իսկ և երէկ մարմինը յանձնուեցաւ իրեն ծնողացը տունն և կէսօրուան մօտ յուղարկուեցաւ թիւնը կատարուեցաւ:

Ե՛կ ՈՒՆԻՍԻՍԻՒՍ կէսօրին Դրասայի ճամբուն վրայ Դրասական նախրդ հիւպատոսարանին մօտ՝ քաղաքացի մը յոյն կրնոյ մը զրաւապաշտով յախտակեց որուն մէջ բաւական պրտով կը գտնուէր: Քասկահան արդէն փախած էր երբ կրնոյ ձայներուն վրայ անցորդներէն ոմանք հետա:

րուն մէջ: Յօդանունն վանական վարդապետի հիւրերը և միաբանները համախմբուած մենաստանին ժայռերուն գագաթը, սարափաճաբ կը սպասեն անգուշակիւի հանդիման:

Եւ երբորդ անգամ կը հնչէ փողը, լը ռութիւնը կը տրել, սպիտակ ձիւն մը վառ շուտած ուրուական մը կրկն կը մտնէ, գոց է անոր զէմքը և ձիւնըները հանդիմանական ամբողջութիւն մէջ ալ չի գիտոր անոր ուլ ըլլալը, ան ծանօթ է իրայն հանդէսը սարքողին և կատարողներուն: Արեւ անոր վրայ կը զարնէ, և այդ ուրուականային արծաթաճիւղ չղարչները կը չղարն ձկան թիւփերուն խայտ ցոլերով: Անոր տալն երկնաբերձ կազմաւան ծառերուն թունին կը կապեն մէկ մէկ քահանայ, ամենն ալ բոլորովին մերկ և դահիճներ հրաշքի երկաթով մի առ մի կը տաղեն ամեն մէկ քահանայի աչուրներուն կողքերը, եկեղեցականները հրէշային տեսք մը կ'առնեն և ահաւոր ցաւերուն մէջ համարեալուած կ'աղօթեն Աստուծոյ:

Թաթար բաղամարտիւր միծաղոտ խայտալով կը ծծաղի: Մոլար-Նուրին իր ձեռքի ոսկի եղջիրով կը հրամայէ լուծիւն և ինքը կը բարբառի:

—Օրհնած է թաթարին Ալլահին սարսափելի ուժը: Մեր բանակը մեծի ցանկեց

պնդելով քաղաքաւոր ձերբակալեցին և յանձնեցին ոստիկանութեան, իսկ զրամապանակն որ գտնուած էր քաղաքաւորին վրայէ, յանձնուեցաւ կնոջը:

«ԲէՌՅԱԼԻ» կը գրէ թէ՛ որոշման մը համաձայն, մեր կուսակալութեան պոլիթբիւրօնը մասնախումբերով ժողով պիտի գումարեն քաղաքին մէջ, խորհրդակցելու համար վերջնական կարգադրութեան մը վրայ՝ տնտեսական այս պատերազմին:

ՎԱՐՁԱՊԵՏ Տաղգը փաշային Յուսէյն 4 թուականով մէկ հետազրէն կը տեղեկանանք թէ՛ Վեհ. Սուլթանը Բէօրիւիէն Սեփակի ժամանելով՝ Իսթիւպի մէջ քաղաքական յանցանքով բանտարկուած 130 անձերէ 128 ին ներում, իսկ երկուքին համար ևս պատժող թեթեւացում չտրահած է:

Ներթիւն գործոց նախարարութիւնը քաղաքին կուսակալութեան հաղորդեց պաշտօնական գրութեամբ մը թէ՛ որոշած է տրամադրել նաև 350,000 զրշ. քրեքային համաճարակին դէմ պայքարելու համար: Միևնոյն միջոցին նախարարութիւնը կը յանձնարարէ ի գործ դնել պէտք եղած միջոցները հիւանդութեան բուժողովին ջնջելու մին համար:

ԲԱՆԱԿԱՆ Ստորագրական ժողովն որոշում տուաւ որ պէտք եղած հրամանները տրուին վարժարաններու հոգաբարձութեանց և տեսչութեանց՝ որքան կարելի է, աւելի չափով աւարտելու համար աշակերտաց քննութիւնները քաղաքին մէջ տիրող քրեքային համաճարակին պատճառով:

ԲՕԼԻԻՍ.— Երկուշաբթիէն մինչև երեքշաբթի կէս օր քաղաքին մէջ քրեքային երկու ղէպք պատահած է, որոնցմէ մէկը մահացու է:

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ. Յունիս 7.— Բանակին և ապստամբներուն միջև տեղի ունեցած պատերազմը կը շարունակուի: Երկուստեք կատաղօրէն կը կռուին: Մեծամեծ կորուստներ կան:

ՆՈՅՆ.— Երկարատև կատաղի կռիւէ մը յետոյ, բանակը կանոնաւորապէս նահանջել սկսաւ: Վերջապէս խաղաղութեան յօտանալով յարձակումով յաջողեցան Սէլցէ բանակին գիծը կտրել: Կռիւը կը շարունակուի:

ՆՈՅՆ.— Մալմարները մերժեցին վերջնականապէս բոլոր պայմանները: Սուլթանին կողմէ ներում չնորոգելուն վրայ, մինչև Արաբիայի աւելի լայն ինքնօրինութիւն տրուելը, չեն ուզած որ և է համաձայնութեան գալ:

ՆՈՅՆ.— Գաղափարի թագաւորը խրատիւ բողոքեց Ձէթինէի Մեծ Տէրութեանց

վրացներուն, պարսիկներուն և ամբողջ հայկական գիւղերուն դաշտերը, տարիներով գերանդինները մեծելի ոսկրներ պիտի հնձնեն: Նուաճուած ժողովուրդը իր իսկներուն ցաւերով պիտի ապրի: Մեր զարհուրանքը հալեցուց խրոխտ ցեղերը, և հիմալ սա մեր զիմացը բարձրացող Յովհաննէս վանական վարդապետի բնակիչները կը յամտին և չեն հպատակիր ինծի, եւ քիչ ատենէն ցոյց կուտան իմ ուժի, և քանի որ անոնք կը յամտան և կը զիմաղրեն ինծի, եւ պիտի ըլլամ իրենց խաչին և իրենց հոգիին պատուհասը: Տաճարներուն մէջ չի թողուցին որ սարքեմ հարսանիքի հանդէս մը որ իրենց համար պիտի էր և մեզի համար սրբութիւն: Եւ իմ կամքս կը կատարեմ այս օր:

Այստեղ ծառերուն կապուած հայ եկեղեցականները, մէկ մէկ տաճարներն ևս Աստուծոյ, անոնց աչքերուն առջև եւ պիտի կատարեմ իմ հարսնութեան հանդէսը:

Այս խոսքին վրայ, Բրիտանական զարհուրելի աղաքակ մը ձգեցին. քահանաներուն դասակարգը ծայրայեղօրէն կը վրդովի: Իսկ Մոլար-Նուրին անտարբեր հրաման կ'ընէ և երկու մանկաւորներ կարմիր լողիկ և կապուտ վարդիք հագած, կը մօտենան ուրուականին: Ամենուն հետաքրքրութիւնը կը չարփի: Ամբոսին

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻՐ ՍՏԵՓԱՆ ԻՓԼԻՔԷԱՆ

Ըսինք, դարձեալ կը կրկնենք, ձեր օգուտին համար է. Պարոններ, Տիկիներ և Սիրորդներ:

Ձերանկաջ թաղի վաճառատունը ամէն մը պիտի փոխադրուի կեդրոնական մեծ վաճառատունը Այի Եօրկի փողոց, հետեւաբար անօրինակ զեղչով մըն է որ կը ծախուին այժմ ամեն տեսակ ապրանքներ:

Այս իրական և ոչ երևակայական զեղչէն եթէ այժմ օգտուիլ չգիտնաք ըսել է, ըսա՛ւ չէք ճանչնար ձեր չա՛նը և օգուտը:

Ապացոյցներ եթէ կուզէք, օգտուեցէ՛ք վաճառատունը վճեր անձնական շահն է զորս կը պահանջէ:

զեպաններուն, Թրքական զօրախումբերուն սահմանապահներուն վրայ համախմբման համար:

ՆՈՅՆ.— Նիքիդա թագաւորը մասնաւորապէս չեղեց զեպաններուն որ՝ եթէ Թուրքիա իր զօրաքանակը չի քաշէ սահմաններէն, չի պիտի կրնայ զսոյս առնէ օր սուր կերպարանք ստացող հասարակաց կարծիքը: Եւ հետեւապէս աղաղայ բուր պատասխանատուութիւնը կը թողուի իր վրայէն:

ՆՈՅՆ.— Այսօր Աւստրիոյ, Գերմանիոյ և Իտալիոյ զեպանները Բ. Գոտ երթալով՝ ծանուցին Պաքստանի խորհրդներուն մասին իրենց կատարելութեանց կարեւոր որոշումները:

ՆՈՅՆ.— Իտալական մամուլն տեղեկութեանց, համաձայն, Տէրութիւնք պիտի մերժեն Թուրքիոյ նոր ծանուցադիրը Գաղափար. խորոյն համար, պատասխանելով թէ զանոնք կարգելու իրաւունքը իրենց միայն կը պատկերէ:

ԱՌԷՆԻ.— Լանտոնէ տրուած տեղեկութեանց համաձայն Պուլխարի, որ կը պնդէր Թուրքիոյ կողմէ ըլլալիք գոհացումի պայմաններուն վրայ, հրաժարեցաւ իր նպատակէն Աւստրիոյ միջնորդութեամբ:

ՆՈՅՆ.— Օսմ. դահաժառանգը Լանտոնէ վերադառնալով Վիեննա պիտի մեկնի, իրանց Եօլէֆ կայսրն և Պատոն տէրէն թաղը դիմաւորելու համար:

ՏՄԼՈՐ ԱՏԱՄԵԱՐՈՅԺ ՏԻԳՐԱՆ ՏԻՐԱՅՈՒՆԱՆ

ՅԻՐԱՆԻՍ ԹԱՂ ԶԱՅԿ. ԲԱՍՄԱԺ Կ. Ա. Ժամը 9—12 Կ. Ե. 2—6

Կը դարմանէ քերէն հիւանդութիւններ և կը չեցնէ փսած ախտներ, ոսկիւ, քաղցրիկ, աւաղակ, սիւնակ և բորսիկ. առանց ցաւի կը քաշէ փսած որ անդամներին կարծուած ախտները, ոսկի պատկեր քաշու և Պրիմոնիսի դրուկեալք առանց իրիկ կը շիւն առնեսաւ կան ախտներ, սեղիչոյս և քաղցրիկ կը պատարտէ ախտներ ևս ևս քաղցրիկ:

ԳԻՆԵՐ ԶԱՓՈՒՈՐ 75—67

մէջէն ձայնի կը լսուի:

— Թող բացօթիս քողերը, թող յայտնուի ուրուականը:

Մոլար Նուրին կը հրամայէ և մանկաւորները ոսկի ժապաւէնները քաշելով, ուրուականին վրայէն վար կ'առնեն քողերը, ձիւն վրայ ըլլալով կը հրամայէ քաղցրիկով և քաղցրիկով մերկ, ամօթաճաբ երկու դաս տակնուրու մէջ առած էր իր գլուխը հրապաղել:

Խուժանը վաւաչուտ հիւսցած կ'աղաղաւ կը և Մոլար Նուրին կը ծիծաղէր վայրագաբար:

Դահլճներ ի գոյր կը հարուածէին եկեղեցականները, անոնք զլիկոր աչուրներ վար առած, ըսին հետաքրքի տեսարանին չէին նայել: Չլապիւղ ձեռքեր անոնց գլուխը վեր կ'առնեն. բայց եկեղեցականները աչուրին դարձեալ գետին կը խոնարհեցնեն, հրաշքի սահմաններով կը տալեն անոնց աչուրներուն ճերմակը, սակայն քահանաները կընտրեն նահատակութիւն հայկական պարկեղտութեան սիրուն համար: Բաւականի էր կացութիւնը:

Հանդիմանականներուն միտքը յանկարծակի կը դադրի, լսուած էր Հրանուշի աղիգործ ձայնը, խղճը կ'աղաղակէր:

— Հայաստանի Աստուած, սեղութարեւ:

Նահատակուող եկեղեցականները ու

ՏՕՔ. Տ. ԷՆՖԻՔԷԱՆ

ԱՅԻՆԱԲՈՅԺ

Պատիւ ունի ծանուցանել Իգլիի արգոյ հասարակութեան քե Ձրանկաց քաղ Հայի. Բասաժին վերի յարկը դարմանաւորն մը հաստատ է ևս աւելն օր կ'ընդունի հիւանդներ առատօքան ժամը 9—12 և կեսօրէն ետ ժամը 3—5:

Վկայեալ աղիւսները ձրաքաւ կը դարմանէ աւելն օր կեսօրէն ետ:

75—72

ՀՈՂԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՐ

Ով որ կ'փախի Պարսկալը ևս անոր չըսկալը, ինչպէս ևս ծովագրի կողմը զեղեցիկացնէ զիւրեաւ վրայ գեղուած Սոյ. Բեհիմասոյի հողերէն զեղեցիկացնէ, կրնայ զիւրեղ Պ. Եօրիկու Սարիկայի, Ձրանկաց քաղ Պարսկալի խաւը:

50—1

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԻՐ P. XENOPOULO & CIE.

Երկուշաբթի 19 Յունիս Մեծ վաճառում Զեղեցալ Բաղճաթիւ առիթներ ամէն տեսակներու վրայ:

Գալիպոլի և Կիւրիսիանի ընկերութեան ըստման պատճառաւ Ձրանկաց թաղ

ԼՈՒՎԱՐԸ

Մեծ վաճառանակ մէջ Մեծ ԼԻՔԻՐՈՍՈՒՈՒՄ մը պիտի սխի երկուստեք 6/19 Յունիս 1911էի սկսեալ:

THEATRE DE SMYRNE ՍԻՆԷՐԱ

Այսօր և յաջորդ օրերը Երեկոյ և Գիշեր

Բացի Սինէժայի յայտագրէն, Ամենափերջին նորութիւնը իտալացի Շանթթիւրները ծիծաղաշար երգերով:

La Prevoyante Կեանքի փոխաւոր ծախսողադրական ընկերութեան համար պաշտօնայ մը կը փախաքին ունենալորոյ՝ զի հայոց մէջ ևս այդ ընկերութեան հաշտին գործառնութիւններ ընէ, փախագողք պէտք է զիմեն Հոնիլէրի քառաժը վերի յարկ:

գործադին կ'աղաչեն. — Հայաստանի Աստուած կուրցուր մեր աչուրները...

Անհունապէս վատագաւոր էր հայուն կացութիւնը, խոհականները ըմբռնած էին այդ վիճակին ծանրութիւնը. արեւ չէր սենար, աչուրները չէին կուրնար:

Եւ ահա վարդապետ մը մենաստանին ժայռերէն վար իջնելով, կը ճեղքէ բազմաժողովը և կը դիմէ ուղղակի Մոլար Նուրին քով, կ'իմացնէ անոր, որ եթէ դադարի տանջիլէ զայնրը, այն ատեն վանական Յովհաննէս վարդապետ կը յանձնէ մենաստանին բանալիները, և թէ ամբողջ հայութիւնը պատրաստ է իրեն վեհափառութեան հըռ հպատակ մնալու:

Դաշնադրութիւնը կը զրուի:

Մոլար Նուրին կը հրամայէ, դադարեցնէ հանդէսը:

Ժողովուրդը զարմացած կը դիմէ ձիւն որուն վրայ մերկ Հրանուշը կը զոցուի ոսկեհիւս կերպասով, և կը հետանայ իրեն յատուկ վրանին կողմը:

Համաձայնութիւնը կը կնքուած համարուելով, մենաստանի չորս կողմէն գոհաբանութեան աղօթքի հոսանքը ամպերէն վեր կը ժայլքի:

Հաստատ, անկեղծ հպտութիւնը կ'ընթուած համարիւրէ կը արդեօք:

Արեւ չի սկսեալ, աչուրները չի կուրցան...

ԱՏՐՈՒՇԱՆ

ԱՐՏՈՆԱՏԵՐ 2. ՍՍՍՈՒՐԵՍԸ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՆՇԱՆԱԿԷ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

Ուրեմն պէտք է ընդունիլ ո եւ է **ԲՕՂԻՍ** որ չէ խմբագրուած ի նպատակ տպա-
հովագրեալին եւ չէ երաշխաւորուած առաջնակարգ ընկերութենէ մը:

1. ՆՈՐ ԲՕՂԻՍԸ

Տարեկան շահարածիկներու փնտրումով, որ կոչուայ իր տպագրութեան համար **ՄԻԱՅԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ**

ԷՔԻԹԱՊԼԸ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ,
ՏԱՐԱԿՈՅՍ ԶԿԱՅ ՈՐ ԻՏԷԱՆ, ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Է ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼԻՆ ՀԱՄԱՐ

Եւ իրօք անժխտելի է առանց սեղմումի որ կը նախատեսէ պատերազմի վաճառքի առանց յաւելած անհանգիստ վճարումի, որու փոխատուութեան արժէքները, ի հարկին Բօլիսին վերագնաւոր, բոլորն ալ արձանագրուած եւ երաշխաւորուած են **ԷՔԻԹԱՊԼԸ** ի հար Բօլիսին մէջ:

2. ԷՔԻԹԱՊԼԸՆ 50 ՏԱՐԻՔՆԷ Ի ՎԵՐ ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԷ

ԷՔԻԹԱՊԼԸՆ ԻՐ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԵՐՔԵՐ ՈՒՆԷ ԱՐԵՒԻ ԳԱՆ **500,000 ԸՆՏԱՆԻՔ**
ՎՃԱՐԱԾ Է ԻՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԵՐ ՊԱՍ ԲԱՆՈՅ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒՆ 3,671,000,000 ՄԲ.

ԻՐ ACTIF 1910 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31ԻՆ ՀԱՍԱԾ Է	2,564,000,000 ֆր.բ.
ՈՐՈՎ ԱԻԵԼՑԱԾԸ ԻՐ PASSIF ԻՆ ՎՐԱՅ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ	441,000,000 ֆր.բ.
1909ԻՆ ԻՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ՎՃԱՐԱԾ Է ԻՐ ԺԱՀԱՐԱԺԻՆ	49,000,000 --
1910ԻՆ -- -- -- -- --	55,000,000 --

Հասարակութեան առջև այս առաւելութիւններով ներկայացող ընկերութեան մը պէտք է զիմեղ անշուշտ՝ տպահովագրուե-
լու եւ տիրանալու համար Բօլիսի մը, որ խմբագրուած ըլլա՛յ զերազանցօրէն նպատատուոր պայմաններով եւ ըլլա՛յ միանգամայն
ամենէն առատաճեալն:

ԻԶՄԻՐԻ, ՇՐՋԱԿԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ԱՐՇԻՊԻՂԱԳՈՍԻ
ԿՂԶԻՆԵՐՈՒ ԸՆԴՀ. ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻԶ

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

Այի Եօրկի Կոստանկ Սիլիստեան Ժերիսան, Թի 9—13